

opkrævning af studieafgift ville samfundet have fordel af privates vilje til at medfinansiere uddannelse af forskere. Man kunne derfor forestille sig en statslig ph.d.-pulje, som unge privat finansierede forskere skulle kunne søge til dækning af deres studieafgift. Der vil formentlig være tale om et meget beskedent beløb, og man ville imødekomme både institutionernes behov og undgå megen bitterhed og frustration hos unge forskertalenter.

Svar (16/7 98)

Forskningsministeren (Jan Trøjborg):

Forskeruddannelsen er i henhold til den gældende bekendtgørelse et uddannelsesforløb ved et af vore universiteter der foruden gennemførelsen af et større forskningsarbejde under vejledning indeholder deltagelse i kurser, typisk ophold ved en anden forskningsinstitution herhjemme eller i udlandet, og formidling. De omkostninger, som er forbundet hermed er ikke ubetydelige. Derfor gennemførtes som led i ph.d.-reformen en ordning, hvorefter der gives et tilskud til dækning af disse omkostninger. Offentlige myndigheder og forskningsråd, der stiller midler til rådighed for forskeruddannelsesformål, følger denne praksis og bevilger med stipendiet et tilskud til dækning af disse omkostninger.

Private fonde yder et meget værdifuldt og prisværdigt tilskud til dansk forskning, men som jeg kan forstå af spørgsmålets begrundelse, er disse fonde tilbageholdende med eller ønsker ikke at dække andre omkostninger end de rene projektomkostninger. En sådan stillingtagen må vi naturligvis tage til efterretning, men jeg vil dog gøre opmærksom, at vi f.eks. har en offentlig støttet erhvervsforskerordning, hvor private virksomheder helt naturlig ser det som en forpligtelse at dække sin andel de samlede omkostninger, som krytter sig uddannelsen af en erhvervsforsker.

Jeg er enig i, at der kan opstå et problem for den ansøger, som har fået bevilget støtte til gennemførelsen af et større projekt fra en privat fond, men ikke har fået midler til dækning af de øvrige omkostninger, hvis projektet skal indgå som en del af en ph.d.-grad. Jeg er også enig i, at det er et mindre problem, og at de midler, der måtte mangle, er af begrænset omfang.

Netop af den grund kan jeg ikke tilslutte mig forslaget om at etablere en særskilt central pulje

til dette formål. Det må selvsagt være i universiteternes egen interesse og deres ansvar at finde midler til dækning af disse omkostninger indenfor deres ordinære bevillinger, hvis de i øvrigt finder den studerende kvalificeret til at gennemgå en forskeruddannelse. Set i forhold til de samlede omkostninger som universitetet skulle afholde, hvis der var tale om et ordinært stipendium, er det jo en betydelig lettelse at kunne få et sådant privat tilskud. Derfor vil jeg fastholde, at det må være institutionernes prioriteringsansvar inden for de gældende rammer. Men unge mennesker, der gerne vil have en forskeruddannelse og vil søge den finansieret med støtte fra private fonde, skal være opmærksom på, at det ikke kun er et spørgsmål om at få penge til gennemførelsen af et projekt. De skal faktisk igennem en optagelsesprocedure – herunder en faglig bedømmelse – ved et universitet, hvor det principielt ikke bør være lettere at blive indskrevet, fordi man har skaffet en del af midlerne til sit projekt.

Spm. nr. S 655

Til socialministeren (18/6 98) af:
Kristian Thulesen Dahl (DF):

»Kan ministeren oplyse, om det er rigtigt, at tidligere jugoslaviske statsborgere alene efter 5 års fast bopæl i Danmark, er berettiget til fuld folkepension, og vil ministeren oplyse, om personer fra andre lande end eks-Jugoslavien, som nu er danske statsborgere, får ret til fuld folkepension efter andre regler end dem, som ellers gælder, om at man skal have haft fast bopæl her i landet i 40 år (mellem det 15. og 67. år), d.v.s. den såkaldte optjeningsperiode?«

Begrundelse

Spørgeren er blevet forelagt et konkret eksempel, hvor en person, som er kommet til Danmark fra eks-Jugoslavien, og som har fået dansk statsborgerskab, vil kunne få folkepension alene efter 5 års fast bopæl i Danmark på baggrund af en traktatmæssig undtagelse fra den hovedregel, som ellers gælder, om at man skal have haft fast bopæl i landet i 40 år for at kunne modtage fuld folkepension. I modsat fald